

บ้านปากพะยั้ง

คลองยั้ง (คลองมะยั้ง) ซึ่งมีต้นน้ำจากภูเขาในเขตอำเภอพรหมคีรี
เป็นลำน้ำสำคัญที่ไหลผ่านหมู่บ้านนี้

๑. ลักษณะทางกายภาพ

บ้านปากพะยั้งเป็นหมู่บ้านที่ ๓ ของตำบลปากพูน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอเมืองไปทางทิศเหนือประมาณ ๒๐ กิโลเมตร ประกอบด้วยกลุ่มบ้าน ๓ กลุ่ม คือ บ้านปากพะยั้ง บ้านบางปู และบ้านลี้กงาม

๑.๑ ขนาดและอาณาเขต

บ้านปากพะยั้งมีพื้นที่ประมาณ ๒,๖๐๓ ไร่ มีอาณาเขตดังนี้

ทิศเหนือ	ติดกับบ้านหน้าทัพ ตำบลท่าศาลา
ทิศใต้	ติดกับบ้านศาลาบางปู ตำบลปากพูน

ทิศตะวันออก ติดกับอำเภอไทย

ทิศตะวันตก ติดกับบ้านปากพะยั้ง

(หมู่ที่ ๑๑) ตำบลปากพูน

๑.๒ ภูมิประเทศ

ภูมิประเทศของบ้านปากพะยั้งเป็นสันทราย สลับกับท้องนา สันทรายเหล่านี้เกิดจากตะกอนที่คลื่นพัดมาจากทะเลได้ทับถมลงเป็นเวลานานนับสิบปี ทำให้เกิดเป็นสันดอนทรายยกขึ้น ส่วนท้องนาที่อยู่ระหว่างสันทรายนั้น เป็นที่ราบชายฝั่งทะเลที่มีอยู่เดิม แต่ไม่มีตะกอนทรายมาทับถม ทำให้กลายเป็นที่ลุ่มระหว่างสันทราย ผู้คนจึงไปตั้งบ้านเรือนบนสันทราย และทำนาในที่ลุ่ม จึงมองเห็นเป็นหย่อมบ้านสลับกับท้องนาตลอดหมู่บ้าน

ลักษณะดินส่วนใหญ่เป็นดินทรายอันเกิดจาก ตะกอนที่คลื่นลมทับกันมานานนับร้อยปี พื้นที่ด้าน ตะวันออกของหมู่บ้านเป็นดินเลน ชั้นบนมีสีเทาปนดำ มีจุดประสีน้ำตาลเล็กน้อย ส่วนชั้นล่างเป็นดินเลนสีเทา แก่หรือสีเทาปนเขียว การระบายน้ำเร็วและเค็มจัด จึง เหมาะแก่การทำนาทุ่งหรือบ่อเลี้ยงกุ้งมากกว่าการ ปลูกพืช

ลำน้ำธรรมชาติในหมู่บ้านคือ คลองยิง (คลอง มะยิง) ซึ่งมีต้นน้ำจากภูเขาในเขตอำเภอพรหมคีรี และคลองโต๊ะเน้งในเขตอำเภอท่าศาลา กลายเป็นเส้น กั้นเขตพื้นที่ตำบลปากพูน อำเภอเมือง กับบ้านหน้าทัพ ตำบลท่าศาลา อำเภอท่าศาลา

๒. ลักษณะทางสังคม

ประชากรในบ้านปากพะยิงมี ๒๓๖ ครัวเรือน (มีจำนวน ๑,๓๑๖ คน) ตั้งบ้านเรือนอยู่บริเวณถนน ในหมู่บ้าน ริมทางหลวงแผ่นดินที่ตัดผ่าน (หมายเลข ๔๐๑) และในสวนมะพร้าว ในจำนวนนี้ร้อยละ ๘๐ นับถือศาสนาพุทธ ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ ๒๐ นับถือ ศาสนาอิสลาม ประชากรเข้ามาตั้งถิ่นฐานในบริเวณนี้ มาแล้วเป็นเวลาไม่ต่ำกว่า ๔๐๐ ปี

ในหมู่บ้านปากพะยิงมีโรงเรียนระดับประถม ศึกษาโรงเรียนหนึ่งคือ โรงเรียนบ้านปากน้ำเก่า สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ ส่วนวัดในหมู่บ้าน ไม่มี ดังนั้นเมื่อจะประกอบพิธีทางศาสนา ชาวบ้าน มักไปที่วัดวิสุทธิอาราม (หมู่ที่ ๑๑) แทน

ส่วนบริการทางด้านสาธารณสุขแก่ประชาชน เนื่องจากไม่มีสถานอนามัยในหมู่บ้าน ดังนั้นชาวบ้าน จึงไปใช้บริการจากสถานีอนามัยบ้านบางปู (หมู่ที่ ๑๐) หรือจากโรงพยาบาลค่ายวชิราวุธ (กองทัพภาคที่ ๔) หรือคลินิกเอกชนในตลาดสุขาภิบาลท่าแพเป็นส่วนใหญ่

๓. ลักษณะทางเศรษฐกิจ

อาชีพหลักของชาวปากพะยิงคือ อาชีพ การเกษตร ได้แก่ การทำสวนมะพร้าว การประมง

การทำนา การทำนาทุ่ง และเลี้ยงสัตว์ปีก ด้วยเหตุที่ ภูมิประเทศเหมาะแก่การปลูกพืชยืนต้น พื้นดินเป็น ทรายล้วนเป็นส่วนใหญ่ จึงมีการทำสวนมะพร้าวทั่วไป ทั้งหมู่บ้าน ส่วนอาชีพประมงส่วนใหญ่เป็นประมง ชายฝั่ง ซึ่งมีผลผลิตไม่มากนัก

อาชีพนอกภาคเกษตรกรรมได้แก่ การค้าขาย และการรับจ้าง การค้าขายเป็นลักษณะค้าขายของ เบ็ดเตล็ดในหมู่บ้าน ส่วนการรับจ้างเป็นงานก่อสร้างใน เขตตัวเมือง

๔. ลักษณะทางการคมนาคม

เส้นทางคมนาคมสายหลักที่ใช้เดินทางเข้าออก หมู่บ้าน คือ ทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ๔๐๑ (ท่าแพ -สุราษฎร์ธานี) เป็นถนนมาตรฐาน ไหล่แข็ง ผิวจราจร กว้าง ๘.๐๐ เมตร ปูด้วยแอสฟัลติกคอนกรีต ผ่าน หมู่บ้านปากพะยิง (หมู่ที่ ๓) ด้วย

ทางหลวงสายนี้เดิมเป็นถนนลาดยางดับเปิด เซอร์เฟส กรมทางหลวงได้รับงบประมาณช่วยเหลือ จากรัฐบาลญี่ปุ่นภายใต้แผนโคลัมโบ เพื่อขยายและ ปรับปรุงผิวจราจร เมื่อ พ.ศ.๒๕๑๙ แล้วเสร็จและ เปิดใช้เมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๒๑ นับเป็นเส้นทาง ที่สะดวกในการเดินทางเข้าออกหมู่บ้านอย่างยิ่ง

๕. ประวัติชื่อหมู่บ้าน

ชื่อ 'บ้านปากพะยิง' ได้มาจากเหตุการณ์ ไทยรบพม่าเมื่อครั้งสงครามเก้าทัพ ในสมัยต้นกรุง รัตนโกสินทร์ (พ.ศ.๒๓๒๔)

นายสุริยันต์ กุหลาบวรรณ* เล่าว่าเมื่อพม่า ทรบข่าวว่าไทยผลิตเปลี่ยนแผ่นดิน และย้ายราชธานี

*สัมภาษณ์นายสุริยันต์ กุหลาบวรรณ อายุ ๖๕ ปี ณ บ้านเลขที่ ๙๓/๕ หมู่ที่ ๑๑ (บ้านปากพะยิง) ตำบลปากพูน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช วันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๔๐

สะพานคลองยี่ง (คลองมะยี่ง)

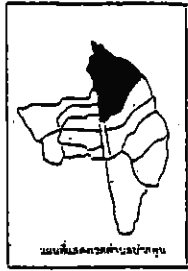
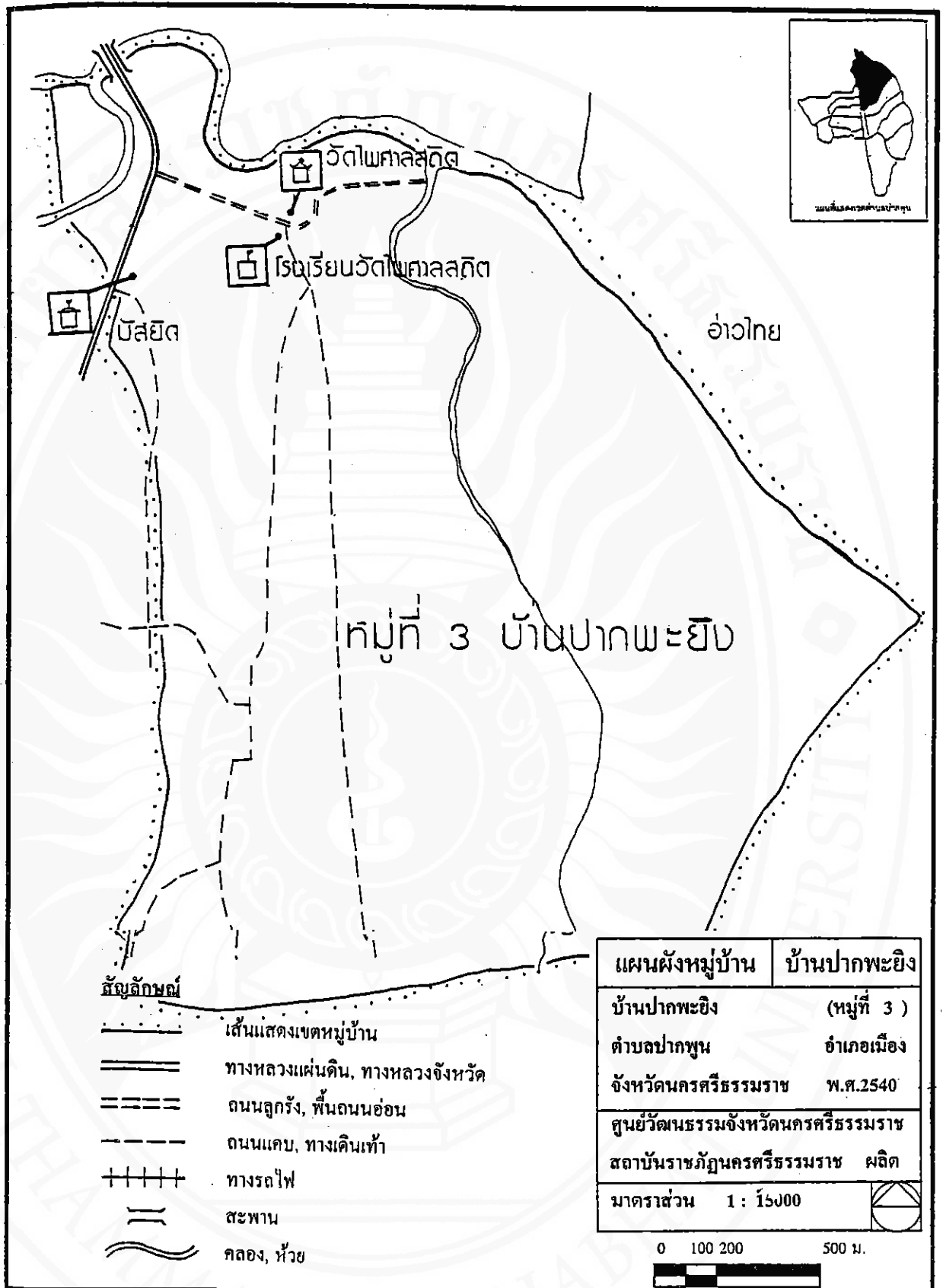
เชื่อมพื้นที่อำเภอเมืองกับอำเภอบ้านคา จังหวัดนครศรีธรรมราช

จากกรุงธนบุรีมาตั้งกรุงรัตนโกสินทร์ พระเจ้าปะดุง คองคาคดการณ์เอาว่าไทยคงไม่มีกำลังพอจะป้องกัน พระนครได้เต็มทีจึงกรีธาทัพยกและเรือเข้าโจมตีไทย พร้อมกันถึงเก้าทัพ ใน พ.ศ.๒๓๒๘ หวังให้ไทยพะวัก พะวงกับศึกหลายด้าน อันจะทำให้พ่ายแพ้ในเร็ววัน

เฉพาะกองทัพที่ยกมาตีหัวเมืองฝ่ายใต้ นอกจาก เข้าตีเมืองกลางแล้ว ยังเข้าตีเมืองนครศรีธรรมราช ในฐานะเมืองเอกอีกด้วย เมื่อพ่ายกองทัพเข้ามาถึง ปากน้ำปากพะยี่ง ก็ตั้งทัพที่ฝั่งคลองทางทิศเหนือ (บริเวณบ้านหน้าทัพปัจจุบัน) เตรียมการจะเข้าตีเมือง

ให้สำเร็จ เจ้าพระยานครศรีธรรมราช (พัด) เจ้าเมือง ในเวลานั้นจึงระดมกำลังทหารเข้าต่อต้าน โดยไปยันทัพ พม่าไว้ที่ฝั่งคลองปากพะยี่งทางทิศใต้ (ฝั่งตรงข้ามกับ กองกำลังพม่า) มีการต่อสู้กันดุเดือด พม่าเห็นไทยต่อสู้ เหนียวแน่น จึงล่าถอยไปในวันรุ่งขึ้น เหตุการณ์รบ ครั้งนั้นเป็นที่กล่าวถึงกันกว้างขวาง เมื่อมีผู้คนไปตั้ง ถิ่นฐานละแวกนั้นมากขึ้น จึงได้ตั้งชื่อว่า "บ้านปาก พะยี่ง" อันมีความหมายว่า ปากน้ำอันเป็นที่ยิงต่อสู้กัน นั้นเอง

เมื่อทางราชการจัดแบ่งเขตปกครองพื้นที่ตำบล ปากพูน จึงได้นำเอาชื่อ "บ้านปากพะยี่ง" มาเป็นชื่อ หมู่บ้าน และใช้สืบมาตราบปัจจุบัน

สัญลักษณ์

- เส้นแสดงเขตหมู่บ้าน
- ทางหลวงแผ่นดิน, ทางหลวงจังหวัด
- ถนนลูกรัง, พื้นถนนอ่อน
- ถนนแคบ, ทางเดินเท้า
- ทางรถไฟ
- สะพาน
- คลอง, ห้วย

แผนผังหมู่บ้าน	บ้านปากพะยั้ง
บ้านปากพะยั้ง	(หมู่ที่ 3)
ตำบลปากพูน	อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช	พ.ศ. 2540
ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดนครศรีธรรมราช	
สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช ผลิต	
มาตราส่วน	1 : 15000